

## En doven hund og en livlig festival

15-11-2017



**Festival of Wonder 2017 er slut. Den store internationale dukketeaterfestival i Silkeborg kan nu skrive endnu et vellykket arrangement med kunstneriske højdepunkter og gode faglige snakke og sammenkomster ind i historiebogen.**

Af: Carsten Jensen

### FAKTA

\* Festival of Wonder - Silkeborg Dukketeaterfestival 9.-12. november 2017

International og biennal festival er for dukke-, objekt- og visuelt teater for publikum i alle aldre.

\* Temaet for 2017-festivalen var 'Animationsteater og levende musik på tværs af grænser', og i årets program var - udover 21 teatre fra Danmark - 10 teatre fra Frankrig, Canada, Holland, Tjekkiet, Israel, Tyskland og Norge. Desuden workshops, udstillinger, film, backstage-arrangementer og foredrag m.v.

\* I forbindelse med festivalen blev der spillet forestillinger fra mandag 6.11 - fredag 10.11 for kommunens børn.

\* Se mere om festivalen på [www.festivalofwonder.dk](http://www.festivalofwonder.dk)

Læs forskræpsartiklen: '[Netværket er afgørende](#)'

Så er man da tilbage i Silkeborg, indlogeret på Hotel Dania på byens store torv og klar til fire dages Festival of Wonder. Ved forrige festival for to år siden var torvet gravet op for at gøre plads til en underjordisk parkeringsplads - og ikke just til alle lokales begejstring.

Nu ligger torvet fiks og færdigt - bundet sammen af 6.000 kvadratmeter belægning med Asger Jorn-figurer i stenmosaikken af såkaldte flækkere - men tilkørslen i Østergade er p.t. et byggemorads og giver de handlende problemer.

Også bygrundlægger Drewsen er tilbage på torvet, men hans statue er flyttet fra den tidligere plads, og det glæder heller ikke de mange lokale, der helst ser tingene, som de plejer at være.

I øvrigt er torvet og den omliggende by p.t. plastret til med valgplakater - og man vænner sig aldrig helt til disse insisterende ansigter, der møder en fra alle sider. Nogle endda i overstørrelse, for på Dania, der er et af festivalens hovedindkvarteringssteder, hænger der flere store bannere med hotelejerens stemmeanglende kontrafej.

## Pris til Ulla Dengsøe

Plakater til markering af det, som Deres udsendte er rejst til Silkeborg for, altså den store internationale dukketeaterfestival, ser man forgæves efter. De havde nok heller ikke haft store chancer i det stirrende ansigtshav - og i øvrigt er de fleste billetter til årets festival for længst afhændet.

Men Festival of Wonder fylder så byen op på anden vis med kultur og teateroplevelser. Startskuddet er åbningsarrangementet torsdag aften, hvor lokale politikere og honoratiores og teaterfolk og helt almindelige tilskuere fylder Jysk Musikteaters store sal til sidste plads. Borgmesteren og kulturudvalgsformanden siger gode ord - forsøgsvis næsten synkront - og det gør festivalens kunstneriske leder, Ulla Dengsøe også.

Og aftenens første overraskelse opstår, da hun uventet får besøg på scenekanten af Tine Eibye, producent på Randers Egnsteater: Da skuespilleren Merete Hegner havde 25 års jubilæum på Aarhus Teater i 2006, blev prisen indstiftet i hendes navn. Den består af hæder og en lille kløvnefigur, der forestiller berømte Charlie Rivel og er en slags kunstnerisk stafet, som tildeles en ildsjæl inden for drama/teater eller tilsvarende kunstnerisk virke. Nu giver sidste års prismodtager den videre, og i Ulla Dengsøe må Merete Hegner-prisen siges at have fundet en værdig modtager.

## Teaterkoncert

Så var der blot tilbage at høre talen fra den tyske ambassadør i Danmark forud for starten på den tyske åbningsforestilling fra Schauspielhaus Bochum. Og Andreas Meitzner overraskede vist andre end Deres udsendte med et formfuldendt engelsk og en særdeles indholdsrig introduktion til 'Moondog' (12+), der bygger på musik af amerikansk-fødte Louis Thomas Hardin (med tilnavnet Moondog), som blev blind som 16-årig ved en ulykke, men alligevel fik en karriere som musiker og komponist. Fra 1974 boede han i Tyskland, hvor han døde i Münster i 1989 - og denne tilknytning til Tyskland ligger også til grund for det store tyske teaters forestilling.

'Moondog - The Viking of 5th Avenue' er mest en teaterkoncert med spændende musik - spillet omkring en i øvrigt imponerende og kæmpemæssig hund, der fyldte hele bagscenen og i enkelte dovne sekvenser bevægede sit enorme hoved mod musik og musikere.

Besøget i Silkeborg var Skandinavienspremiere og en spektakulær åbningsevent med deltagelse af 14 musikere samt 11 teknikere og to dukkespillere til at styre show og mega-vovse. Og så var Festival of Wonder for alvor sat i gang.

## Musik i fokus

Mens musikken passede flot i festivalens tema, 'Animationsteater og levende musik på tværs af grænser', var koncertaspektet fuldendt i næste aftens event, 'Glamour in the Dark' (voksne), med den israelske sanger Yael Rasooly og den fabelagtige accordeonist Iliya Magalnyk og deres udvalg af nye, kreative udgaver af sange fra primært midten af forrige århundrede.

Yael Rasooly, der med eget teater af samme navn tidligere har gæstet Silkeborg med nogle spændende og dystre forestillinger - 'How Lovely' (2015) og 'The House by the Lake' (2013).

Masser af musik - og ganske meget mere teater - indgik i de fleste af festivalens andre internationale og danske forestillinger.

Herunder festivalens største satsning: Western-kabareten 'Deadtown' (12+) med tjekkiske Forman Brothers, der ved hjælp af fire lastvognstog selv havde taget spillestedet med til Silkeborg. 18 skuespillere, musikere, dukkespillere, dansere, akrobater og et orkester - og udsolgte forestillinger - fyldte den store træbygning, der var blevet opstillet på havnekajen.

Der blev budt på nycirkus, variete-numre, kæmpeprojektioner m.v. i et gevaldigt tempo, der vist også fik taget noget af livet af dramaturgiens røde tråd: En skuespiller /illusionist/ kabaretejers fantasi over livet i The Wild West - med skyderier, slagsmål, smukke kvinder og alt til faget hørende. Men - blot en illusion, en drømmeverden, skabt med skrattende tekniske hjælpemidler...

Men flot, fantasifuldt og særdeles underholdende var forestillingen skam - og man kunne købe en drink i forestillingens scenografi-bar efter forestillingen.

Forman Brothers Theatre er fast gæst i Silkeborg, hvor de bl.a. har haft den megastore nycirkusforestilling 'Obludarium', med på festivalen tre gange - i eget cirkustelt.

## Billeder i Multisalen

Resten af festivalens mange forestillinger lod sig nøje med de eksisterende spillelokaler, hvor Jysk Musikteater, Kedelhuset, Medborgerhuset og Den Kreative Skole stod for hovedparten.

Sidstnævnte har bl.a. Multisalen, hvor det gik lidt skævt, da canadiske Theatre Magali Chouinards 'Nomad Soul' (+12) med projicerede naturbilleder, masker og dukker lavede en performanceforestilling med rod i indfødte folks riter og ånde verden.

Desværre kunne kun de første to-tre rækker i et propfyldt rum se, hvad der skete i gulvhøjde, mens de fleste måtte nøjes med overdelen af de i øvrigt meget fine og store dukker, der indgik i handlingen. Det blev så i stedet det fælles samtaleemne efter forestillingen.

Man frygtede for en gentagelse dagen efter, hvor Multisalen atter var i brug, men her foregik handlingen heldigvis på et lærred spændt højt op, mens musikerne og instrumentbetvingerne holdt sig i gulvhøjde. For her

førte hollandske Theatre Lichtbende med 'Tutu' (6+) publikum et århundrede tilbage i tiden ved deres brug af de tekniske interessante laterna magica'er - forløber for såvel lysbilledapparat som film - der sammen med levende musik projekterede en historie om dansens stilarter op på et lærred i baggrunden. Trods det nørdede set-up med abrupte visuelle passager virkede både børn - der jo er ganske langt fra fortidens billedvisere - og voksne oprigtigt betagede.

### **Marionetter i fart**

Samme udmærkede højdeorienterede afviklingsprincip sørgede tjekkiske Theatre Alfa for, der i Kedelhuset diverterede med helt traditionelt marionetteater a la Punch & Judy i to meters højde, mens musikerne holdt sig nedenfor.

Teatret havde to forestillinger med, hvor den stumfilmfarce-parafraaserede 'CHA CHA CHA' (+7) med Chaplin, Buster Keaton, Gøg og Gokke i handskedukkeudgave var ganske fornøjelig, mens 'De tre musketerer (+8) med venlig hilsen til Dumas og stumfilmgenren blev afviklet i næsten ensidigt hektisk dukkeføringsfart stort set uden temposkift i en hårdtslående humoristisk udgave af klassikeren.

Med 24 handskedukke, ti dukkeførere og to musikere var det en stor forestilling på en lille scene.

De mange dukkeførere ydede i begge forestillinger en fortrinlig faglig indsats i bagrummet på marionetteaterscenen - hvad man fik en fin inside-opvisning af lørdag aften i festligt kollegialt lag, hvor de mange internationale gæster fra teatre og festivaler kunne mingle og netværke med deres danske kolleger. Det er også en vigtig del i Festival of Wonders internationale approach.

### **Nonnespil, lossepladsdans og pyromaner**

Blandt de øvrige internationale forestillinger på festivalen var norske Kattas Figurteaters 'Katharinas stemmer' (+14) - om nonnen Katharina von Bora, der brød ud fra klosterlivet og den religiøse undertrykkelse og siden blev gift med Martin Luther. Monologen blev spillet i den smukt-renoverede Silkeborg Kirke og bød på fine dukker og let eksalteret spil af performer Cecilie Schilling, der dog sang guddommeligt og viste sig at være en mere end habil bugtaler, når dukkerne af Luther og Paven tog ordet.

Det hollandsk-brasilianske Duda Paiva Company imponerede med 'Bastard' (voksne), hvor Duda Paiva stod for både koncept, koreografi og dans i en humoristisk og provokerende forestilling, der går i clinch med menneskets ondskab og frygt og drømme og udspilles på en dystopisk fremtids losseplads. Dukkerne var meget udtryksfulde, og i øvrigt tydeligt at se, at Paiva havde haft mesteren Neville Tranter ind over som konsulent. For Deres udsendte var det dog fransk-norske Theatre Plexus Polaire, der med 'Ashes' (14+) leverede den største oplevelse på Festival of Wonder 2017.

I forestillingen, der er inspireret af romanen 'Før jeg brænder' af Gaute Heivoll, følger man en parallelfortælling mellem en forfatter med skriveblokering og historien om en pyroman, der hærgede en landsby tilbage i 1970'erne og hvor der indgår elementer af forfatterens egen historie. Det er både historien og skiftet mellem skuespiller og nogle overmåde livagtige dukker, dygtigt ført, der fascinerer. Her er for alvor noget på spil. Derfor er det også en fornøjelse at kunne fortælle, at 'Ashes' bliver en af de internationale gæstespil, der kan opleves på Aprilfestival 2018 i Syddjurs Kommune. Den aftale blev indgået efter forestillingen lørdag aften i Silkeborg.

### **Gode danske forestillinger**

I grænselandet mellem de udenlandske og danske forestillinger fandt man franske Theatre Medianes 'Horizons' (+8), der som billed- og lydfuldt installation udspiller sig på Fanø. Forestillingen har spillet og turneret i Danmark i næsten to år - se [anmeldelse](#) fra deltagelsen på Aprilfestival 2016 - og performes af Catherine Sombsthay, der også har instrueret en række roste danske forestillinger, herunder 2015-Reumert-vinderen 'Tivoli' med Teater Nordkraft.

Det kan så være en passende overgang til at notere, at selvom de internationale forestillinger var udgangspunktet for Deres udsendte rapportør, så hævdede de mange danske forestillinger sig fint på alle niveauer i årets program - hvor der da også var et par Reumertpris-nominerede børne- og ungdomsforestillinger som Teater Mys 'Jeg kan huske alting' og ZeBU/SAUM's 'Min far og Vrede Mand'. Alle festivalens danske forestillinger er i øvrigt blevet anmeldt her på portalen og har således fået en mere vægtig faglig kritik allerede.

### **Den gamle garde**

Teateravisen havde i anledning af festivalens tema entreret med en udøvende musiker, der var taget fra København til fødebyen Silkeborg for at se, hvad denne internationale dukketeaterfestival var for en størrelse - ganske ukendt med genren og dens mange facetter.

Og som så mange andre, der første gang bliver bekendt med, hvad animationsteatret kan og har udviklet sig til, var vedkommende nærmest euforisk begejstret. Imponeret over såvel det kunstneriske og eksperimentale niveau som selve det, at man kunne finde en så stor og interessant kulturbegivenhed i hendes gamle hjemby så langt fra hovedstadens mange fristelser.

Denne særlige uvidenhed er pudsigt nok også lig den, man kan finde både hos fagfolk og for den sags skyld blandt lokale silkeborgensere - det er forunderligt nok ikke svært at møde lokale, der aldrig har hørt om deres egen store internationale dukketeaterfestival.

Til gengæld er det også blandt de lokale, at man finder de største entusiaster og billetthajer, der sidder klar ved computeren i samme sekund som festivalens billetter frigives og sikrer sig adgang til en halv snes forestillinger - uanset om det er for voksne eller for børn, danske eller internationale. Og derfor kunne man også på festivalen opleve en fyldt sal med lutter 60+'ere til en marionetteaterforestilling for otte-årige: Det spiller ingen rolle, bare man får set godt teater...

### **Logistisk billetudfordring**

Angiveligt skyldes de ældres glubende teaterinteresse og handlekraft, at Silkeborg er en gammel 'seminarie-by', hvor der bor rigtig mange pensionerede eller næsten pensionerede lærere, der per definition også er flittige kulturbrugere.

Festivalens kunstneriske leder, Ulla Dengsøe, og hendes særdeles involverede mand, Poul, erkender, at det er en form for logistisk udfordring, at det ældre segment så hurtigt snupper alle billetterne, for de yngre og børnefamilierne har traditionelt sværere ved at planlægge med flere måneders tidshorisont - og så er de fleste billetter altså oftest væk.

Men et forslag fra Deres udsendte om evt. at 'reservere' en del af billetterne til fx sidste uge før festivalen, faldt ikke i god jord: For festivalen er det jo også ret vigtigt, at billetterne rent faktisk bliver solgt, når efterspørgslen er der.

»Og vi er glade for de mange lokale, der festival efter festival bakker op om arrangementet. Vi kunne i virkeligheden sælge mange flere billetter og have mange flere forestillinger på festivalen, men det ville kræve flere frivillige og et større økonomisk fundament,« siger Ulla Dengsøe, der i øvrigt også mener, at Festival of Wonder med sit nuværende omfang har en passende størrelse, der gør den nem at navigere i for deltagere og publikum og giver gode rammer for hyggelig netværkeri for tilrejsende festivalledere og fagfolk.

### **Kulturen fylder for lidt**

Det burde i hvert fald være vigtigt for Silkeborg, at man bevarer denne unikke festival og sikrer den gode og fremtidssikrede rammer. Tillige med andre kulturelle arnesteder, der gør byen attraktiv for både fastboende, potentielle tilflyttere og turister.

Det er ikke en selvfølge, kan man forstå, hvis man fx besøger et af byens fine museer, Jorn-museet, der ligger lidt skjult i udkanten af byen.

'Der er skam stadig folk i byen, der ikke aner, at der ligger et kunstmuseum her', lyder det fra en af de ansatte, som heller ikke lige har fundet mange lokalpolitikere, der har kultur på deres program her op til kommunalvalget.

Det handler mere om flere sportshaller, vandland og omkørselsveje m.v., kan man forstå - og får det bekræftet i lokalavisen og de få konkrete udsagn, der pryder byens valgplakater.

Dog er der åbenbart planer om at flytte Jorn-museet til Søtorvet og således sikre større synlighed for kunstneren, der blandede genrer, indgik i mange samarbejdsprojekter, hyldede kollektiviteten og dyrkede et stort netværk på grænseoverskridende vis.

Det kunne næsten også være ord for Festival of Wonder, der først dukker op i Silkeborg igen om to år.

Forhåbentlig med fortsat støtte fra de til den tid siddende lokalpolitikere, der bør glæde sig over både Jorn og festivalen og deres mange kulturinteresserede borgere.